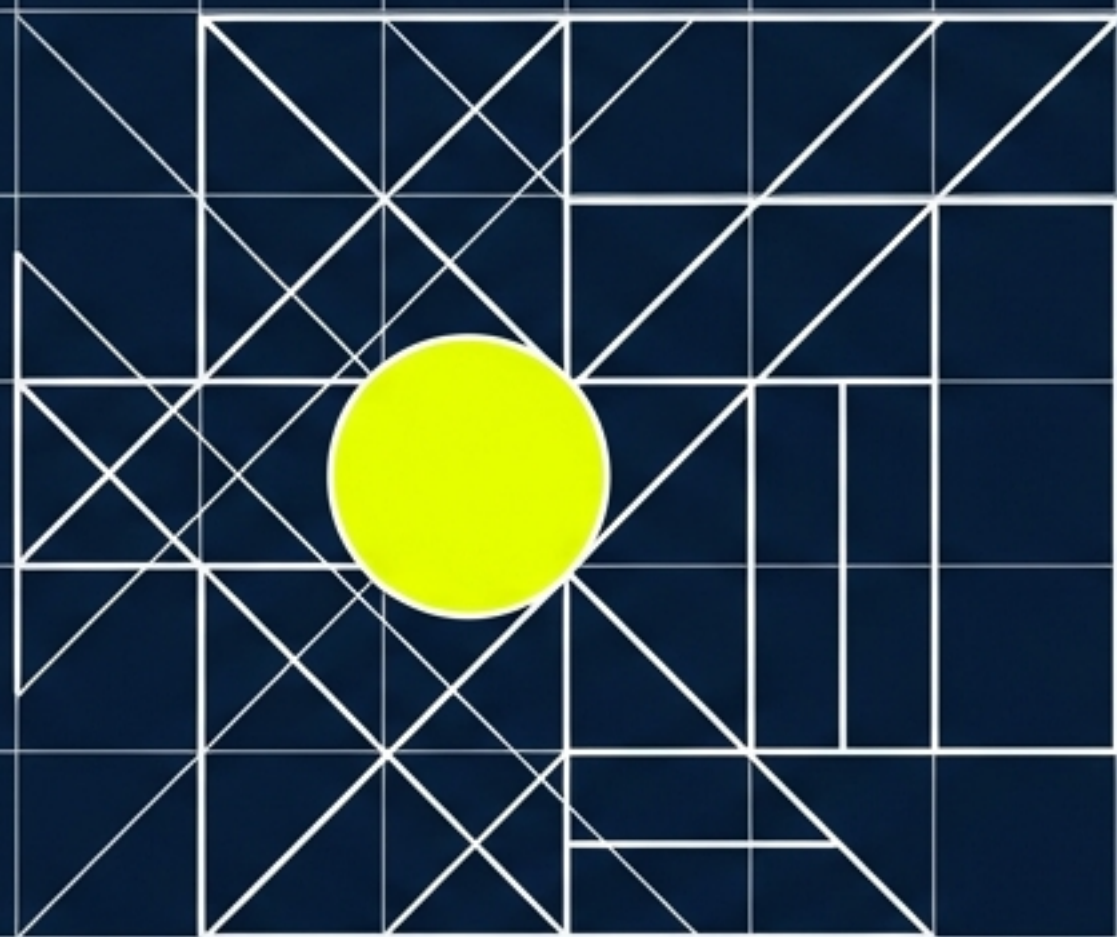

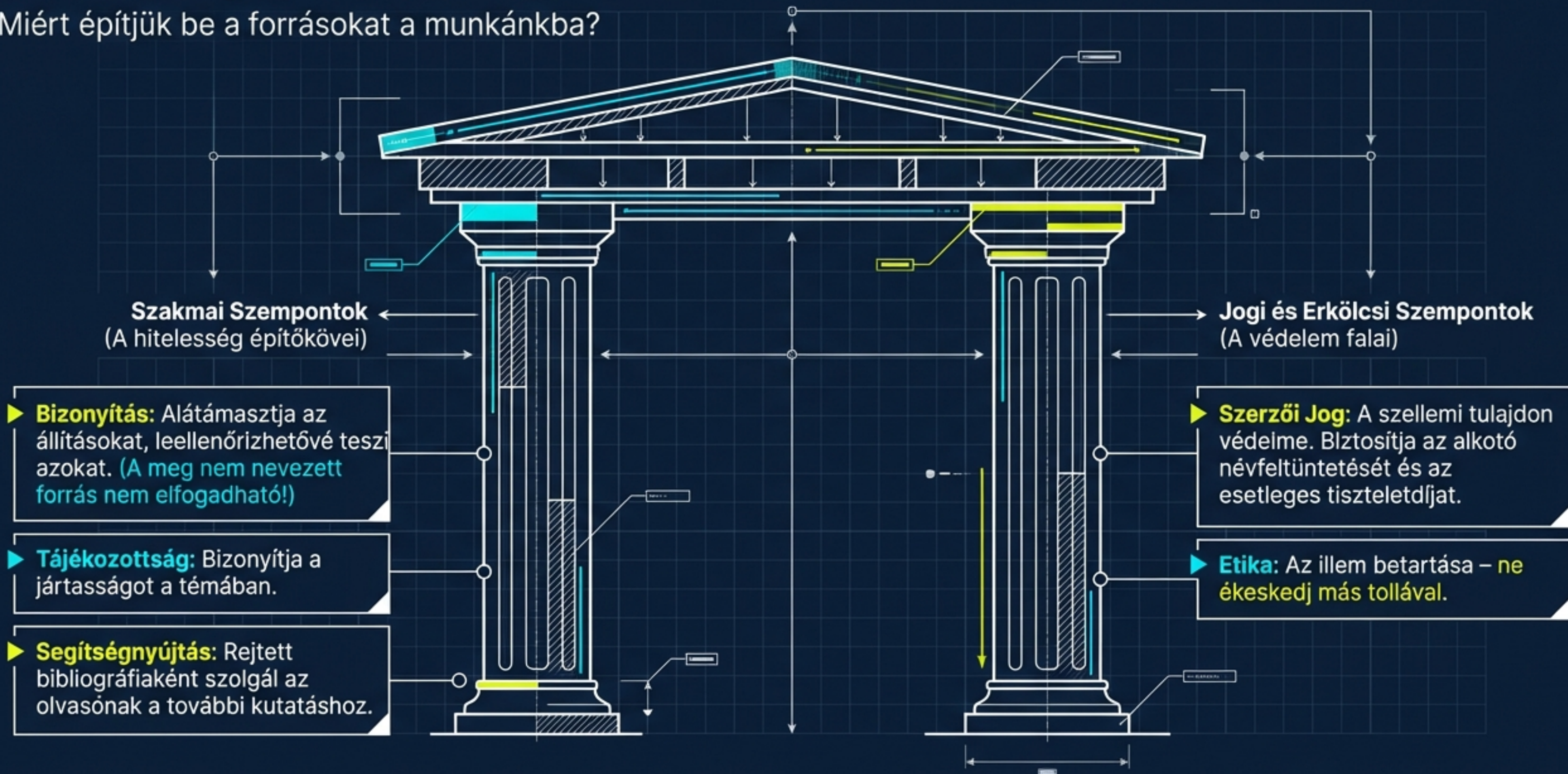

A Hiteles Alkotás Művészete

Vizuális útmutató a forrásjelöléshez,
szerzői joghoz és a szakmai hitelességhez.

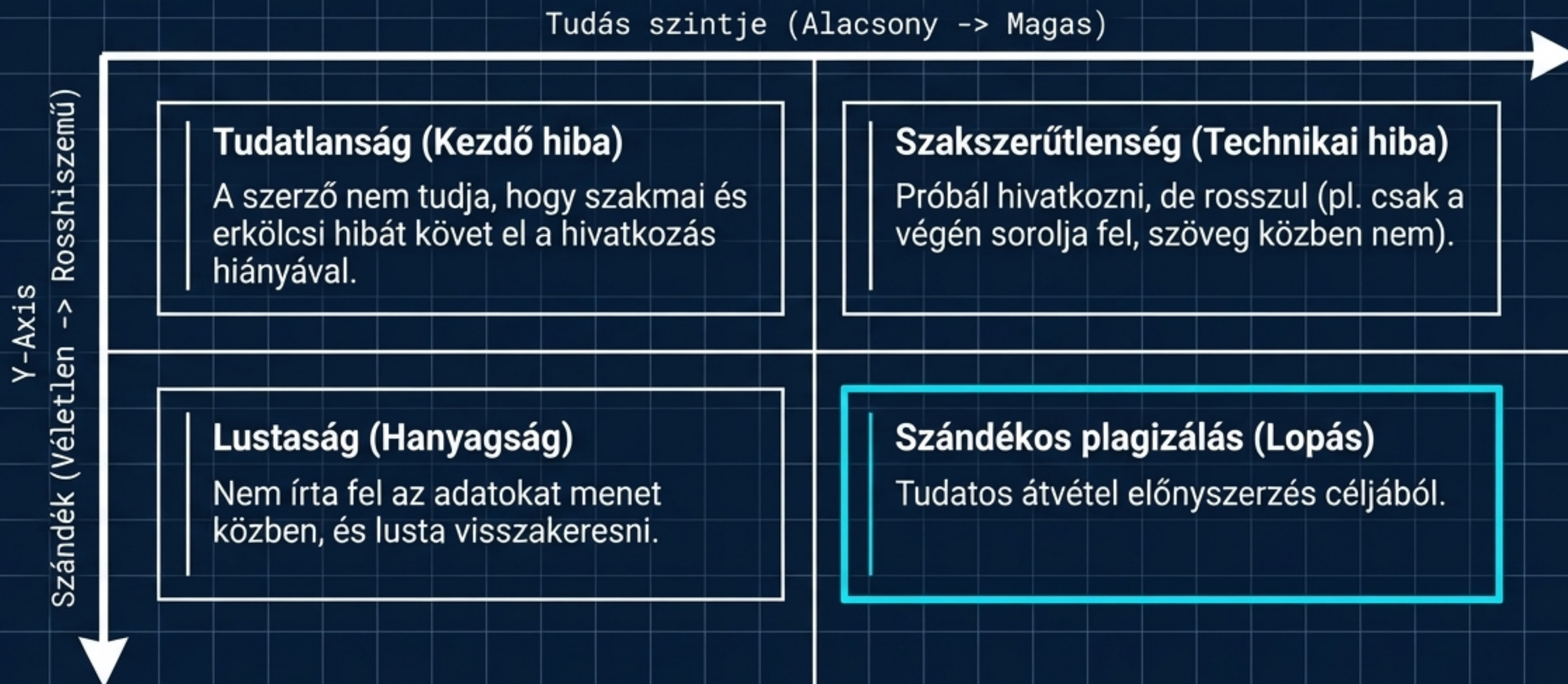
A Forrásjelölés Két Pillére

Miért építjük be a forrásokat a munkánkba?

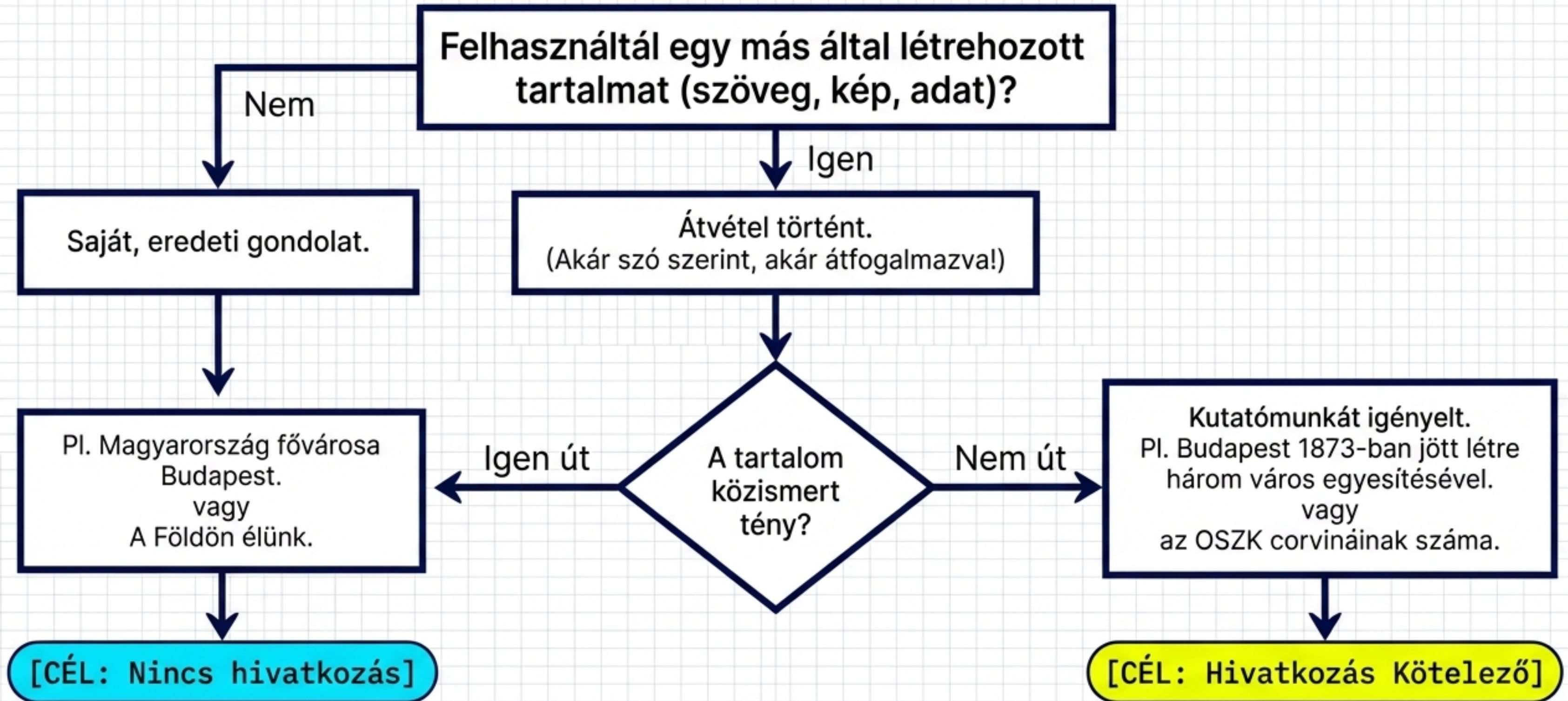
A Plágium Anatómiája

Miért plagizál, aki plagizál?

A következmények: Kimaradsz az alkotás élményéből, lemaradsz a fejlődésről, lopsz, csalsz, és végül lejáratos magad.

Döntési Fa: Mikor kell hivatkozni?

A Felhasználói Jogok Spektruma

Mindent megnézhetek, de mindent felhasználhatok?

Szigorú: © Minden jog fenntartva.

Engedélyköteles. Csak rövid részeket idézhetsz, tartalmi vagy szó szerinti hivatkozással. Tilos a sokszorosítás!

Feltételes: CC (Creative Commons).

Szabadon megosztható és átdolgozható, de szigorú feltételekkel: Nevezd meg! – Ne add el! – Így add tovább!

Nyílt: Szabadon felhasználható.

Public domain anyagok. (Hivatkozás szakmai okokból itt is ajánlott!)

A Bibliográfiai Adatok 5 Kérdése

A minimális nemzetközi adattartalom, amely minden forrást azonosít.

KI?

(Alkotók,
szerzők,
szerkesztők)

MIT?

(Főcím, alcím,
sorozatcím)

HOL?

(Kiadó, kiadás
helye,
bennfoglaló
mű, webcím)

MIKOR?

(Kiadás,
megjelenés,
letöltés ideje)

MENNYIT?

(Terjedelem:
oldalszám,
percek)

Ezek az adatok függetlenek a nyelvtől és a formátumtól. Ez a hivatkozás DNS-e.

Az Azonosítás Változói: Ki és Mit?

KI? (Alkotók)

- ✓ - A **címoldal** a hiteles forrás (nem a borító!).
- ✓ - **Sorrend:** Családnév áll elől, külföldieknél is.
- ✓ - **Tilos:** Tudományos fokozatok (dr., prof.) és címek (gróf, ifj.) használata.
- ✓ - **Több szerző:** Háromnál több esetén az első név után az et al. (és mások) áll.
- ✓ - **Szerepkörök:** Szerző, Szerkesztő (Szerk.), Összeállító (Összeáll.). (A lektor vagy borítótervező nem kell).

MIT? (Címek)

- ✓ - Pontosan, rövidítés nélkül kell leírni.
- ✓ - **Főcím:** A mű alapvető azonosítója.
- ✓ - **Alcím:** A tartalom magyarázata.
- ✓ - **Kiadásjelzés:** Kötelező, ha nem az első kiadás (pl.: 2. javított, bővített kiadás).

A Megjelenés Kontextusa: Hol és Mikor?

Önálló mű
(Pl. egy könyv)

1 Hol?

A **kiadó neve** (pl. Kossuth Kvk.) és a **kiadás helye** (település, pl. Budapest). Rövidíthetők.

2 Mikor?

Megjelenés éve (évszám). **Szigorúan kötelező adat!** Ha nincs, jelölni kell: é.n. (év nélkül) vagy s.a. (sine anno).

Nem önálló mű
(Pl. egy cikk egy folyóiratban)

1 Hol?

A **Bennfoglaló mű adatai** kellenek. (A folyóirat címe, évfolyam, lapszám).

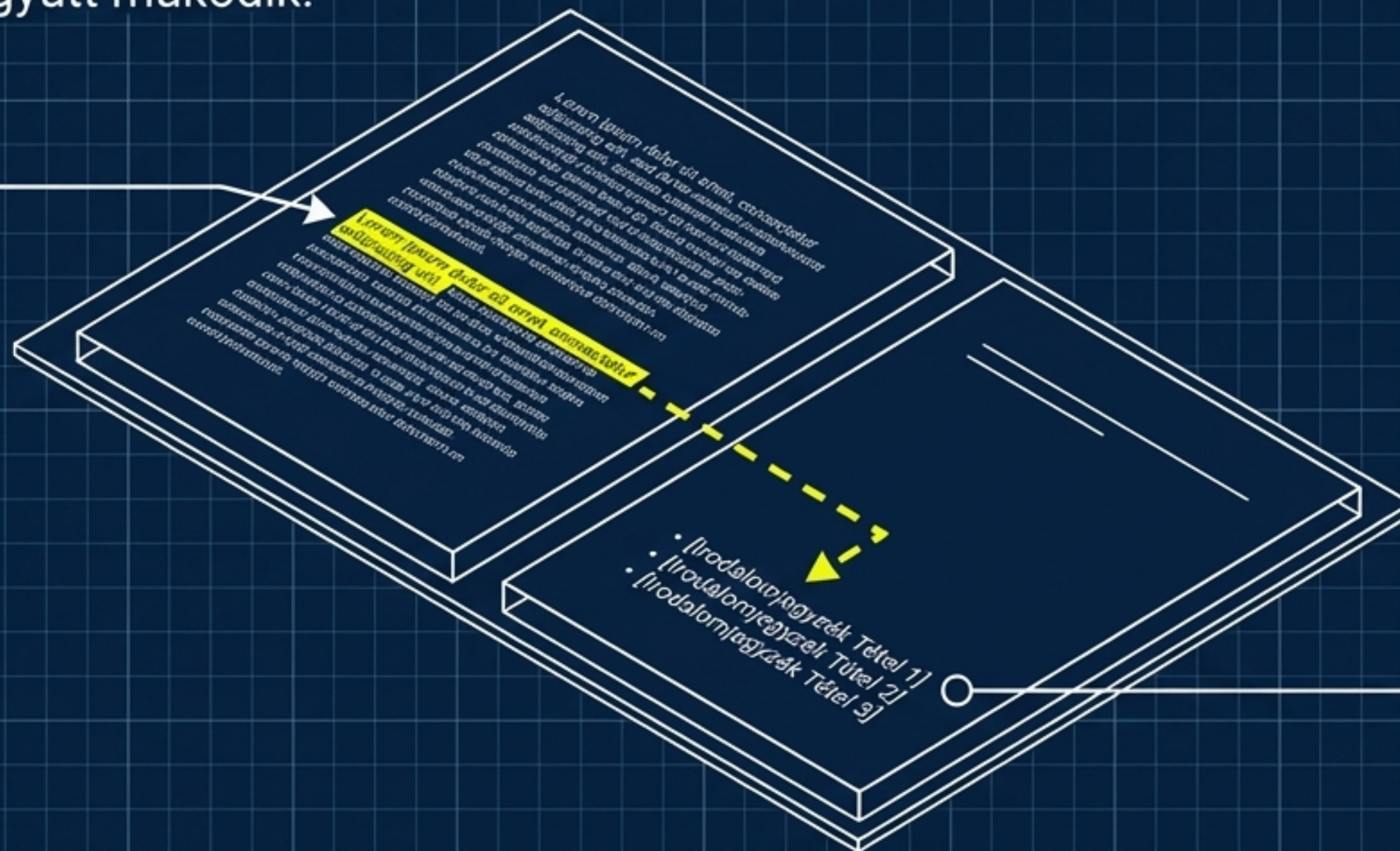
2 Mennyit?

Mennyit? A forrás művön művön belüli **helye** (megtől meddig tart, pl. 366-368. o.).

A Korrekt Munka Ökoszisztémája

A két elem csak együtt működik.

Szöveg közbeni hivatkozás (In-text citation). Szó szerinti vagy tartalmi idézés. Ebből derül ki, hogy a gondolat nem tőled származik.

Irodalomjegyzék (Bibliography). A teljes bibliográfiai tétel, amely a visszakereshetőséget biztosítja.

Szóbeli prezentációknál is kötelező a szövegközi szófordulat (pl. Mint ahogyan az OSZK honlapján is olvasható...) és a dián feltüntetett pontos azonosító.

A Két Fő Irányzat (Stílusok Összeecsapása)

NÉV-CÍM adatsorrend

Jellemző: Régebben használatos stílus.

Struktúra: A szerző után a cím következik.

Példa:

Csukás István: Nyár a szigeten.
Szeged, Könyvmolyképző, 2016.
242 p.

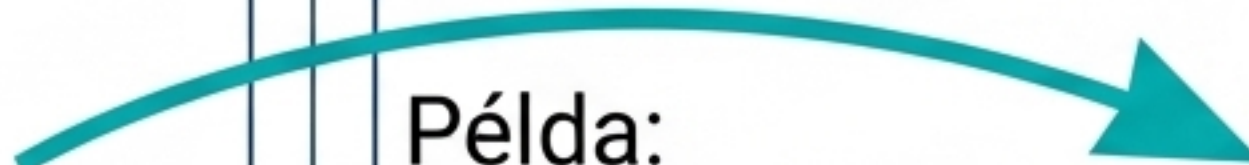
NÉV-ÉV adatsorrend

Jellemző: Újabb, angolszász gyökerű stílus.

Struktúra: A szerző után azonnal a megjelenés éve következik.

Példa:

Csukás István (2016): Nyár
a szigeten. Szeged,
Könyvmolyképző, 242 p.

Szintaxis és Írásjelek

A pontozás itt nem nyelvtan, hanem adat-architektúra.

A sablonhoz való szigorú ragaszkodás garantálja, hogy a könyvtári rendszerek és az olvasók dekódolni tudják az adatokat.

Képlet 1: Önálló Művek (Nyomtatott)

Szerzővel rendelkező mű:

Szerző: Cím. Hely, Kiadó, év. terjedelem.

Valós adat: Csukás István: *Nyár a szigeten*. Szeged, Könyvmolyképző, 2016. 242 p.

Szerző nélküli mű (Szerkesztett kötet):

Cím. **Szerk./Vál.:** név. Hely, Kiadó, év. terjedelem.

Valós adat: *Kőrösi Csoma Sándor levelesládája*. Vál.: Szilágyi Ferenc. Budapest, Szépirodalmi, 1984. 427 p.

Szerk. = szerkesztette, Vál. = válogatta, ami szellemi irányítást jelent, nem csak szövegszerkesztést.

Képlet 2: Nem Önálló Művek (A Matryoska-elv)

Gyűjteményes kiadványban (A bűvös In: szócska):

Szerző: Cím. In: Szerző nélküli önálló mű adatai. oldalszám.

Valós adat: Marczell Péter: Kőrösi Csoma, a molla. In: Kőrösi Csoma Sándor és a magyarság keleti eredete. Szerk.: Gazda József. Kovászna, Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, 2000. 18-22. p.

Időszaki kiadványban (Folyóirat):

Szerző: Cím. Folyóirat címe, év. szám. sz., oldalszám. oldalszám.

Valós adat: Babinszki Edit: Déchy Mór 111 éves expedíciója. Természet Világa, 2018. 8. sz., 366-368. p.

A folyóirat címe (*Természet Világa*) dőlt betűvel szerepel, mint bennfoglaló mű.

A Digitális Lábnyom (Online Források)

Egy puszta link nem hivatkozás. Értéktelen!

A Szabály: Az online forrásokra ugyanazon logika mentén hivatkozunk, de kiegészül két kötelező elemmel:

1.

URL (Uniform Resource Locator):

A pontos webcím. (Gyakran kacsacsőrben < > vagy URL: előtaggal).

2.

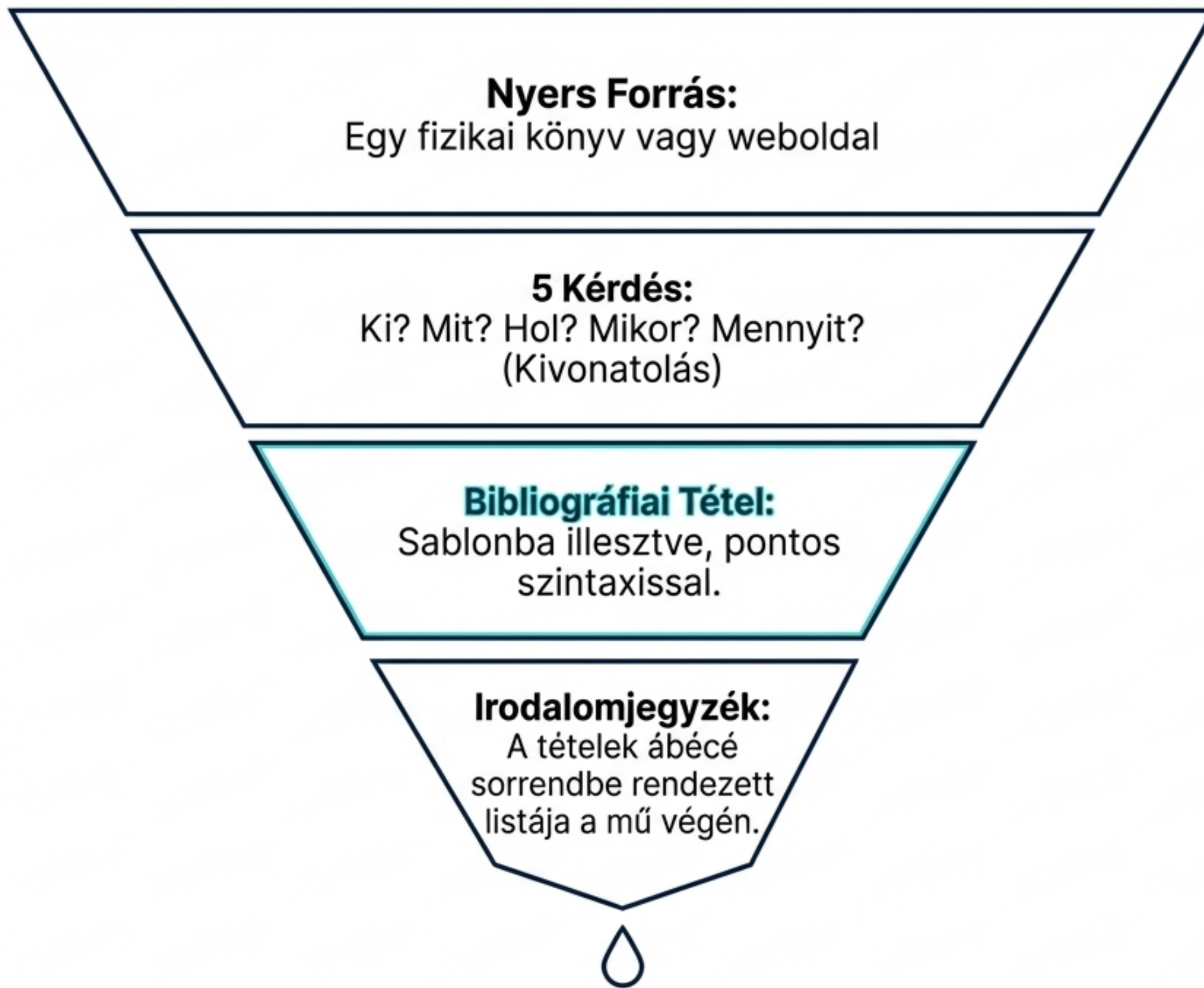
Utolsó letöltés ideje:

Mivel az internet változik, a dátummal bizonyítod, hogy akkor a forrás létezett. Napra pontosan kell!

Képlet kiegészítés:

... URL: https://...

Utolsó letöltés: 2020. 06. 25.

Az Alkotó Ellenőrzőlistája

- ☐ - Egységesség: Ugyanazt a hivatkozási stílust használtam végig?
- ☐ - Pontosság: A címloldalról vettem az adatokat (nem a borítóról)?
- ☐ - Teljesség: Minden szövegekőzi hivatkozásom szerepel a jegyzékben, és fordítva?
- ☐ - Korrekt online: Minden link mellett ott van a letöltés pontos dátuma?